

TEDŽVID

Priručnik za pravilno učenje Kur'ani Kerima

Bilal Hodžić

Tedžvidska pravila

Tedžvid je nauka koja se bavi izučavanjem pravilnog učenja Kur'ana i pravilnim izgovorom svakoga harfa.

Pravilno učenje Kur'ana je primio Muhammed a.s., preko meleka Džibrila koji ga ja podučio Kur'anu i njegovim pravilima.

Bez pravilnog učenja Kur'ana dolazi u pitanje i valjanost namaza.

Dužnost poznavanja pravilnog učenja Kur'ana se temelji na samom Kur'anu i hadisu. Allah je naredio svom Poslaniku a.s.: "Uči Kur'an polahko, pravilno i razgovijetno.

Pogrešno učenje Kur'ana Muhammed a.s., je osudio riječima: "Ima mnogo učača Kur'ana koji uče Kur'an, a Kur'an ih proklinje".

Veliki islamski učenjak, Imam Džezeri kaže: "Držati se tedžvida pri učenju Kur'ana je obavezno! Ko se toga ne drži taj griješi!"

Učeci Kur'an čovjek može napraviti manje ili veće greške, ali treba da se trudi da ih svede na što je moguće manji nivo, a to će postići ako se dobro upozna sa tedžvidskim pravilima, i ako bude učio Kur'an sa muallimom.

Da bi se tedžvidska pravila savladala:

- a) moraju se dobro memorisati tj. znati napamet njihovu definiciju.
- b) učiti ih sa muallimom.
- c) stalno ih uvježbavati.

Učenje Kur'ana po tedžvidu daje učenju dodatnu ljepotu ističući na taj način njegovu nadnaravnost i u jezičkom smislu.

Stajanje prilikom učenja Kur'ana

U Kur'ani Kerimu ima više znakova koji označavaju da li se na nekoj riječi mora zastati i predahnuti, smije li se ili ne smije zastati, da li je bolje prijeći ili zastati itd. Da bi ovo znali moramo se upoznati sa tim znakovima.

Podijelićemo ih na tri grupe:

Prva grupa: Znakovi kod kojih se staje

Druga grupa: Znakovi kod kojih se može stati, ali je bolje prijeći

Treća grupa: Znakovi kod koji se ne staje

Znakovi kod kojih se staje:

1.	م	Kod ovog znaka se mora stati. M, mora.
5.	ج	Na ovoj riječi može se stati i prijeći.
6.	قله	Kod ovog znaka je bolje stati nego prijeći.

Znakovi kod kojih se može stati, ali je bolje prijeći:

4.	صد	Zastajanje je dozvoljeno, ali je bolje prijeći.
5.	... ❦ ❦	Ako stanemo kod prve riječi sa tri tačke ne stajemo kod druge, a ako nismo stali kod prve riječi stajemo kod druge.

Znakovi kod kojih se ne može stati:

1.	لا	Kod ovog znaka se ne može predahnuti niti je pogodno se zaustaviti. Ako nam ponestane daha staćemo ali smo dužni tu riječ ponoviti kada nastavljamo učenje.
----	----	---

Ukoliko bi nam ponestalo daha, možemo zastati i na riječima na kojima nema nikakva znaka, s tim da se moramo vratiti i tu riječ ili dio ajeta ponoviti te nastaviti dalje.

U vezi stajanja prilikom učenja Kur'ana potrebno je znati i sljedeće:

1. Ako zastanemo na riječi koja se završava jednim od sljedećih znakova: َ ِ ُ ِ ٌ onda umjesto tih znakova izgovaramo sukun ْ.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ	وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
selam	Kerim	erd

2. Ako zastanemo na riječi koja se završava sa tenvinom en ili an َ, onda se taj znak pretvara u izgovoru u dugo a, npr.:

بَصِيرًا	عَلِيمًا	قَدِيرًا	حَكِيمًا	غَفُورًا	مُدْخَلًا	كَرِيمًا	إِحْسَانًا
besira	alima	kadira	hakima	gafura	mudhala	kerima	ihsana

3. Ako zastanemo na riječima koje završavaju sa okruglim t ة , bilo s kojim znakom da je, onda se taj harf pretvara u h ه , npr.:

سَنَةٌ	الْقَارِعَةُ	مِثْقَالِ ذَرَّةٍ	حَسَنَةٌ	غَشِيَةٌ	بَغْتَةٌ	خَشِيعَةٌ	ذِلَّةٌ
seneh	elkariah	miskale zerreh	haseneh	gašijeh	bagteh	hašiah	zilleh

4. Ako se zastane na riječi koja se završava bilo kojom dužinom, dugo a, dugo i ili dugo u ili harf sa sukunom onda u izgovoru neće doći ni do kakvih izmjena, npr.:

يَرْضَى	أُخْرَى	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا	وَعَمِلُوا	لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ
jerda	uhra	innellezine amenu	ve amilu	lem jelid	ve lem juled

5. Ako se zastane na riječi koja se završava sa slovom و ili ى , onda će se harf و pretvoriti u dugo u, a harf ى , u dugo i, npr.:

إِلَّا هُوَ	وَمَا هِيَ	رَضِيَ
illa hu	ve ma hi	radi

Pravila koja se odnose na harf NUN i tenvin

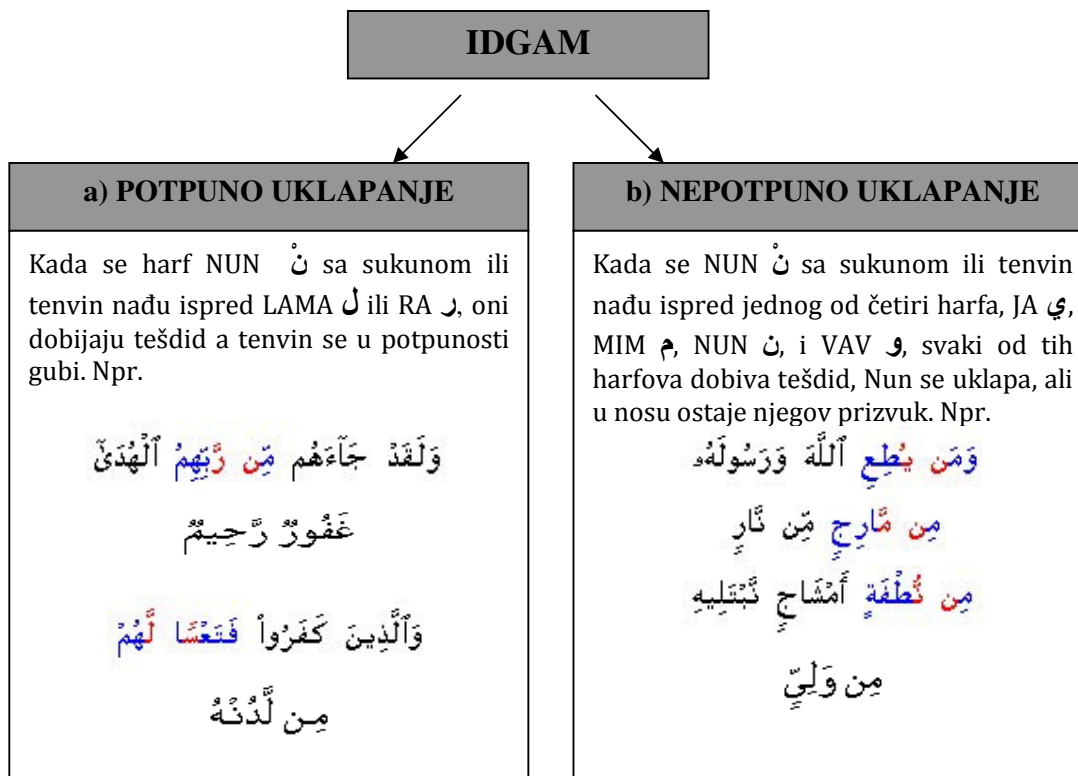
Kada se NUN sa sukunom nađe ispred bilo kojeg harfa, podliježe jednom od ova četiri pravila, a to su: Idgam, Izhar, Iklab i Ihfa'. Svaki tenvin sadrži u sebi NUN sa sukunom, zato se ova pravila odnose i na tenvin.

1

الإدغام

IDGAM - UKLAPANJE HARFA NUNA ILI TENVINA

Idgam se dijeli na dvije grupe: a) idgam sa potpunim uklapanjem i b) idgam sa nepotpunim uklapanjem.

Treba zapamtiti da nema uklapanja ako se radi o jednoj riječi, npr:

الْذُّنْيَا بُنَيْنٌ صِنَوَانٌ قِنَوَانٌ

Idgam uvijek ima dvije riječi od kojih se prva završava sa NUNOM sukunom ili tenvinom, i druga riječ koja počinje sa jednim od sljedećih šest harfova: **Lam, Ra, Mim, Nun, Vav i Ja.**

Vježba br. 1

Pronađi u sljedećim ajetima primjere za potpuni i nepotpuni idgam. Označi ih različitim bojama:

جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَيَلِّ لِكُلِّ هُمْزَةٍ لُحْمَةً ① الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ② يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ
أَخْلَدَهُ ③ كَلَّا لِيُنَبِّذَنَّ فِي الْأُخْتُمَةِ ④ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْخُطْمَةُ ⑤

أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ ⑥

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّظِيرِينَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَأَتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ
وَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُونَ

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑦

NUN sa sukunom i tenvin se izgovaraju jasno i odsječno ispred sljedećih šest harfova:

أ	ء	ع	غ	ه	ح	خ
غُثَاءٌ أَحْوَى		أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ	عَمَلٌ غَيْرٌ	جُرْفٍ هَارٍ	فَإِنْ حَاجُّوكَ	وَالْمُنْحَنِقَةُ

Vježba br. 2

Pronađi u sljedećim ajetima primjere za izhar.

فَازِلْهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ط
 وَقَلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ
 ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ
 الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ
 وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
 وَأَنْتَقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا
 فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
 فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
 فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

Kada se NUN sa sukunom ili tenvin nađu ispred harfa BA pretvaraju se u M, npr.:

مِنْ بَعْدِ

وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

U mnogim izdanjima Kur'ana iklab je označen na taj način što je umjesto sukuna i jednog znaka tenvina stavljen mali MIM (م).

Kada se NUN sa sukunom ili tenvin nađu ispred jednog od sljedećih petnaest harfova tada podliježu pravilu zvanom ihfa'. To znači da se NUN ili tenvin izgovaraju bez učešća jezika i nepca s tim da se jedan dio izgovora propušta kroz nos. Npr.:

بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ	ز	فَإِنْ طَلَّقَهَا	ط	مِنْ صَدَقَةٍ	ص
مِنْ فَضْلِهِ	ف	عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا	ش	مَنْ ذَا الَّذِي	ذ
لَنْ تَمَسَّنَا	ت	وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ	ق	فَأَمْتَعَهُ قَلِيلًا ثُمَّ	ث
قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ	ض	مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا	س	مَنْ كَسَبَ	ك
وَقُولُوا أَنْظِرْنَا	ظ	عِنْدَ رَبِّكُمْ	د	وَإِنْ جَنَحُوا	ج

Ihfa se u najnovijim izdanjima Kur'ana označava tako što se sukun iznad NUNa uopšte ne piše, ili u slučaju tenvina crtice su malo razdvojene i piše se ovako: ۚ ۚ ۚ .

Vježba br. 3

Pronađi u sljedećim ajetima primjere za iklab i ihfa'.

تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا
هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ فَلِئَآءَ أَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةَ
عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾
* سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ مَّا قَبَلْتَهُمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا
قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾
وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ
وَيَكُونَ الرُّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ
عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرُّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ
لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي
السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

Pravila koja se odnose na MIM sakin

Kada harf MIM dođe sa sukunom za njega se vežu tri pravila, a to su:

- Jasno izgovaranje(izhar šefevijj)
- Skrivanje (ihfa šefevijj)
- Uklapanje (idgam mislejni)

1

الإظهار الشفوي

IZHAR ŠEFEVIJJ-JASNO IZGOVARANJE

Kada harf MIM dođe sa sukunom ispred bilo kojeg harfa osim BA i MIM, onda se izgovara jasno i odsječno, bez uklapanja, npr.:

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ

Vježba br. 4

Pronađi u sljedećim ajetima primjere za izhar šefevij, ima ih jedanaest.

الَّذِينَ عَاهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْفُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَأَتَّقُوا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ

مِنْ وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ

فَأِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

Kada dođe harf MIM sa sukunom ispred harfa BA, tada se MIM izgovara kroz nos s tim da usne budu sastavljene prilikom izgovora. U nekim izdanjima Kur'ana ihfa' šefevij je označen tako što na harfu MIM nema sukuna, npr.:

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ

Za ovaj idgam se veže samo jedan harf, a to je harf MIM. Idgam mislejni biva kada harf MIM bude sa sukunom a poslije njega dođe harf MIM, tada se uklapaju jedan u drugi te ih izgovaramo kroz nos, npr.:

مِنْهُمْ مَغْفِرَةً عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ

Primjećujemo da u nekim izdanjima Kur'ana ako se radi o idgam mislejni sukun na prvom MIMU se ne piše dok drugi MIM dobiva tešdid.

Vježba br. 5

Pronađi u sljedećim ajetima primjere za ihfa šefevij i idgam mislejni.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
 تَرْنَهُمْ رُكْعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي
 وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ
 كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَغَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ
 الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

Izgovor riječi Allah

Riječ Allah (lafzatullah) se nekad izgovara krupno, a nekad tanko.
Krupno se izgovara kada prije riječi Allah dođe fetha (E ili A) ili damma (U), npr.:

وَاللَّهُ فَضْلُ اللَّهِ وَعَدَّ اللَّهُ مِّنَ اللَّهِ رَسُولُ اللَّهِ

Prilikom krupnog izgovaranja usne namjestimo da kažemo “O” te izgovorimo lafzatullah.

Riječ Allah se tanko izgovara kada prije nje dođe kesra (I), npr.:

رَسُولِ اللَّهِ بِاللَّهِ مِنْ دُونِ اللَّهِ بِسْمِ اللَّهِ

Prilikom tankog izgovaranja riječi Allah, usne moraju biti razvučene kako bi mogli lafzatullah tanko igovoriti.

Izgovor harfa RA

Harf Ra se izgovara krupno, a nekada tanko.

Krupno se izgovara:

a) kada harf RA bude sa fethom — ili damom ُ, npr.:

دَرَجَتٌ رَزَقْنَهُمْ ذِكْرَ وَالرَّسُولِ رَبِّ رَأْتَهُ تَفَرَّحُونَ

b) kada harf RA bude sa sukunom, a prije njega harf sa fethom — ili damom ُ, npr.:

يُغْفَرُ فَيَرْكُمَهُ فُرْقَانًا فِي الْأَرْضِ وَلِيَرِبَطَ مُرْدِفِينَ

c) kada harf RA bude sa sukunom, a prije njega takođe harf sa sukunom, a prije toga dođe harf sa fethom — ili damom ُ, npr.:

مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ بِكُمْ الْعُسْرَ خُسْرٍ بِالصَّبْرِ

Ako zastanemo ili predahnemo na ovim riječima pojavljuje se RA sa sukunom, te u ovim slučajevima ga izgovaramo krupno.

Tanko se izgovara u sljedećim slučajevima:

a) kada harf RA bude sa kesrom —, npr.:

بِالْبَيْرِ حَرِيصٌ وَمِنْ شَرِّ بَغَيْرِ ذِكْرِ رِجَالٍ

b) kada harf RA bude sa sukunom, a harf prije njega bude sa kesrom —, npr.:

وَأَمْرٌ فَاعْفِرْ وَكَبِيرٌ مِنْ شَرِّكَ

c) kada harf RA bude sa sukunom, a harf prije njega takođe sa sukunom, a prije njega harf sa kesrom —, npr.:

مُنِيرٌ حَبِيرٌ بَصِيرٌ كَبِيرٌ

d) kada harf RA bude sa sukunom, a harf prije njega harf و ili harf ي, sa sukunom, a prije njih harf sa fethom َ, npr.:

طَيْرٌ خَيْرٌ غَيْرٌ

Ako zastanemo na ovim riječima pojavljuje se sukun tako da harf RA čitamo tanko.

Naglašeni izgovor - kalkala

Kalkala ima svojih pet harfova. Ti harfovi su: ق ط ب ج د. Kad dođe jedan od ovih pet harfova sa sukunom tada se izgovaraju oštro tako da dotični harf odskoči pri izgovoru, npr.:

خَلَقَ بِرَبِّ الْفَلَقِ إِلَيْهِ مُرِيبٌ لَعْنَى حَمِيدٌ أَنْ أَخْرَجَ وَلَقَدْ وَيَبْعُونَهَا

Pogledajmo u suri Felek gdje na kraju svakog ajeta imamo kalkalu jer prilikom stajanja ovi harfovi dobivaju sukun.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Vježba br. 6

U sljedećoj vježbi obrati pažnju na sva do sada obrađena pravila a posebno na izgovor riječi Allah, izgovor harfa RA i kalkalu.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ ۗ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ
أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ
أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ ۗ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُتَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ
الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ
إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ
مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾ وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ
فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾
قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

Medd – dužine

Svaka dužina u Kur'anu se naziva medd. Dugo **a**, dugo **i**, ili dugo **u**. Izgovor ovih dužina traje koliko normalna dužina a.

Pored ovih normalnih dužina imamo i dvostruko duge dužine koje su u Kur'anu označene ovim znakom ~. Kad god u Kur'anu ugledamo ovaj znak dotičnu dužinu moramo dvostruko duže učiti, tj. koliko traje izgovor četiri puta a.

Ako stanemo na riječima kod kojih harf VAV ili JA budu sa sukunom, a prije njih dođe fetha ء, tada dolazi do medda, npr.:

مِنْ خَوْفٍ هَذَا الْبَيْتِ وَالصَّيْفِ لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ مِنْ شَيْءٍ

U ovim slučajevima JA ili VAV se izgovaraju koliko traje izgovor dva puta a.

Ako zastanemo na riječima koje završavaju nestalnim sukunom a prije njega dođe dužina, tada dolazi do medda koji traje koliko izgovor četiri puta a, npr.:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ ③ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ أَهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

Ako stanemo na bilo kojem ajetu sure El Fatiha imamo nestalni sukun, te dolazi do dužeg izgovaranja, a ako prijeđemo bez zastajanja na sljedeći ajet tog sukuna više nema, a time nema ni dvostruko duge dužine nego samo obična dužina.

U sljedećoj vježbi obrati pažnju na sva do sada obrađena pravila, pokušaj da svako pravilo imenuješ njegovim imenom i da ga definišeš.

الْحَمْدُ لِلَّهِ

سُورَةُ الرَّحْمَةِ

سُورَةُ الرَّحْمَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝۲
 ۲ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
 بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝۳
 ۳ وَالَّذِينَ
 يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ
 ۴ أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝۵
 ۵ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝۶

الْحَمْدُ لِلَّهِ

سُورَةُ الرَّحْمَةِ

سُورَةُ الرَّحْمَةِ

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ
 غَشَاةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۷
 ۷ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا
 بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۝۸
 ۸ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝۹
 ۹ فِي قُلُوبِهِمْ
 مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ۝۱۰
 ۱۰ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ۝۱۱
 ۱۱

Sažetak

r.b.	Kada Nun sakin i tenvin dođu na jedno od ovih harfova	Primjenjuje se pravilo	Izgovor Nuna ili tenvina
1	ص ذ ث ج ش ق س ك ض ظ ز ت د ط ف	IHFA'	Kroz nos
2	ا ه ح خ ع غ	IZHAR	čisto i odsječeno
3	ي م ن و	NEPOTPUNI IDGAM	Uklapaju se u navedene harfove koji dobivaju tešdid
4	ل ر	POTPUNI IDGAM	Uklapaju se potpuno u navedene harfove koji dobivaju tešdid
5	ب	IKLAB	Uklapaju se u harfa Ba i prelaze u Mim

r.b.	Kada Mim sakin dođe na jedno od ovih harfova	Primjenjuje se pravilo	Izgovor Mima sakin
1	ب	IHFA ŠEFEVIJJ	Kroz nos i uklapa se u Ba
2	م	IDGAM MISLEJNI	Kroz nos i uklapa se u Mim
3	Bilo koji harf osim Ba i Mim	IZHAR ŠEFEVIJJ	čisto i odsječeno

Riječ Allah se izgovara

Krupno: Kada ispred riječi Allah dođe fetha ili damma	Tanko: Kada ispred riječi Allah dođe kesra
---	--

Harf Ra se izgovara

Krupno: a)Kada harf Ra ima na sebi fethu ili dammu b)Kada harf Ra bude sakin a prije njega dođe fetha ili damma	Tanko: a)Kada harf Ra dođe sa kesrom b)Kada harf Ra bude sakin a prije njega dođe kesra
--	--

Kalkaleh

Kada harfovi ج ب ط ق budu sa sukunom izgovaraju se naglašeno

Znaci za stajanje

Treba stati	Bolje je prijeći	Ne staje se
ق ل ج ع ط ق ف م	... ص ل ص ز ق	لا

Vel hamdu lillahi rabbil alemin.